

לכבוד
רו"ח יהודה אלגריסי, החשבונאי הראשי, מחלקת תאגידי
רשות ניירות ערך,
רחוב כנפי נשרים 22
ירושלים

באמצעות דוא"ל

רו"ח אלגריסי הנכבד,

הנדון: אי תלותנו בחברת (להלן – חברה א') - בקשה לקבלת הנחיה מקדמית

בהמשך לשיחות קודמות אנו מתכבדים לפנות אליך, בהתאם לנוהל פניה מקדמית (להלן – הנוהל), בעניין אי תלותנו בחברה א'.

רקע עובדתי

(להלן – חברה ב') וחברה א' הינן חברות ציבוריות הנסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. חברה ב' נשלטת על ידי חברה א' ומאוחדת בדוחותיה הכספיים. חברת _____ (להלן – חברה ג') הינה חברה המוחזקת על ידי חברה ב'. ההשקעה בחברה ג' מטופלת בספרי חברה ב' כנכס פיננסי הנמדד בשווי הוגן. סכום ההשקעה בחברה ג' אינו מהותי לחברה א' וגם לא לתוצאותיה. [[הערה: הנתונים הכספיים הושמטו בגרסה המפורסמת לציבור]].

בשנים 2012 ו-2013 בוצעו על ידי משרדנו שירותי הערכה הכוללים את הערכת שווי ההון של חברה ג' ואת שווי ההחזקה הנגזר של חברה ב' בחברה ג', וזאת למטרות דיווח חשבונאי. נתבקשנו על ידי חברה ב' לבצע עבודות אלו גם לצורך דיווח חשבונאי בדוחות הכספיים ליום 31.12.14. ביצוע עבודות אלו צפוי להסתיים במהלך חודש פברואר 2015.

הסוגיה

אם יוצע בעתיד (לצורך הדוגמה – בחודש אפריל 2015) למשרדנו להיות רואי החשבון המבקרים של חברה א' החל בדוחות הכספיים לשנת 2015 (ולדוחות הביניים לשנה זו):

א. האם ביצוע הערכות השווי האמורות לעיל עשוי ליצור פגיעה באי תלותנו בחברה א'.
ב. בהנחה שהתשובה חיובית, האם ניתן לרפא פגיעה זו על ידי ביצוע הערכת שווי חוזרת ליום 31.12.14 על ידי מעריך שווי אחר ולא על ידי השבת הסכומים שייגבו על ידי משרדנו בגין הערכת השווי ליום 31.12.14.

יודגש כי בכל מקרה הצוות ממשרדנו שטיפל בהערכת השווי לא יהיה מעורב בביקורת הדוחות הכספיים של חברה א'.

פניה זו מתייחסת למקרה הספציפי האמור. יצוין כי ישנם וככל הנראה יהיו גם בעתיד מקרים דומים ותשובתכם עשויה לסייע לנו גם בהם.

דין

הדין החל - תקנות אי התלות

להלן מתוך תקנות רואי חשבון (ניגוד עניינים ופגיעה באי-תלות כתוצאה מעיסוק אחר), התשס"ח - 2008 (להלן – התקנות):

תקנה 1 - הגדרות (הובאו רק מספר הגדרות רלוונטיות)

"מבוקר" - מי שרואה חשבון מבקר מבצע ביקורת על הדוחות הכספיים שלו; נערכו לו דוחות מאוחדים כמשמעותם בכללי חשבונאות מקובלים - גם מי שמאוחד באותם דוחות מאוחדים;

"תקופת הביקורת" - התקופה השוטפת שלגביה נערכת הביקורת, לרבות פרק הזמן עד למועד שבו ניתנת חוות דעת רואה החשבון המבקר על הדוחות הכספיים לתקופה השוטפת.

תקנה 3 - עיסוקים מיוחדים

חזקה שרואה חשבון מבקר מצוי בניגוד עניינים או שנפגעה אי-תלותו במבוקר, אם הוא עסק או עוסק במהלך תקופת הביקורת, או בשנה שקדמה לה, במישרין או בעקיפין, בעיסוק אחר או בפעולה כמפורט להלן: ...

(5) מתן חוות דעת על דוח כספי של הלקוח, כאשר הדוח כולל פרטים המבוססים על חוות דעת של מי ממשרד רואי החשבון באחד או יותר מאלה:

(א) הערכת השווי הכלכלי לרבות השווי ההוגן של התחייבויות או של נכסים...

והכל, למעט חוות דעת אקראית, שלא ניתנה בידי רואה החשבון המטפל, שעניינה תכנית עסקית, נכס או התחייבות שאינם מהותיים לעסקי התאגיד;

תקנה 12 - חזקה הניתנת לסתירה

למען הסר ספק, מקום שבתקנות אלה קבועה חזקה היא ניתנת לסתירה, ובכלל זה רשאי רואה חשבון העומד לדין משמעותי בשל הפרת הוראות התקנות להוכיח שלא התקיימה החזקה.

ניתוח - לגבי שאלה א'

השאלה העיקרית העומדת לדין הוא האם סעיף 3(5) חל במקרה דנן כלומר בגין 2014 שהיא השנה שקדמה לתקופת הביקורת (שתחיל בשנת 2015). זאת, משום שסעיף 3(5) המדבר על "מתן חוות דעת על דוח כספי של הלקוח, כאשר הדוח כולל פרטים..." אינו יכול להתקיים ב"שנה שקדמה" לתקופת הביקורת כלשונו של הפתיח של סעיף 3 – שהרי חוות דעת על דוח כספי ניתנת רק בתקופת הביקורת - והדברים הינם סותרים לכאורה. לדעתנו, פרשנות תכליתית של הסעיף לאור הסתירה האמורה תהא לקבוע כי סעיף 3(5) יחול רק בתקופת הביקורת, ואילו המילים "או בשנה שקדמה לה" מתייחסים לשאר סעיפי המשנה של סעיף 3, כגון – שירותי עריכת דין (סעיף 3(1)), פירוק וכינוס נכסים (3(2)) וכו'. זאת בין השאר, משום ששירותי הערכת שווי, גם בהוראות ה- SEC (ראה נספח א') וגם בהוראות אי התלות הבינלאומיות נאסרים רק בתקופת הביקורת ולא בשנה שקדמה לה.

יצוין כי מגבלות הסעיף ("למעט חוות דעת אקראית, שלא ניתנה בידי רואה החשבון המטפל, שעניינה תכנית עסקית, נכס או התחייבות שאינם מהותיים לעסקי התאגיד") מתקיימות בחלקן (השירות לא ניתן בידי רואה החשבון המטפל, ועניינו נכס שאינו מהותי לעסקי התאגיד) אך לא במלואן (חוות הדעת אינה אקראית). אך כאמור לעיל לענין זה אין משמעות באשר הסעיף לא יכול לחול בשנה שקדמה לתקופת הביקורת.

עוד יצוין כי:

א. שאר האזכורים של איסורי הערכת שווי בתקנות אינם רלוונטיים כאן (הפתיח של סעיף 2(א) אינו עוסק בשנה שקדמה לתקופת הביקורת ואילו סעיף 3(6) עוסק בהערכת שווי של המבוקר וחברה ג' לא תהיה מבוקרת בעצמה ולא תתאחד בספרי חברה א' – וראו לעיל הגדרת מבוקר).

ב. התקנות אינן קובעות במפורש כי שירות שניתן בתחילת שנת 2015 (לפני המיניו שלנו כרואה חשבון מבקר) בגין שנת 2014 נחשב לצורך התקנות כשירות הניתן בשנת 2014. גם בעניין זה אנו מזקקים להוראות ה-SEC ולמעשה לתשובה שלהם (ראה נספח ב') הקובעת כי שירותי הנהלת חשבונות ואחרים לרבות הערכת שווי, בשנה פלונית בגין שנה קדמה לה, אשר לאחר השלמתם בוצעה החלפת רואי חשבון מבקרים, לא יפגעו באי-תלות המבקרים ביחס לשנה פלונית.

ניתוח - לגבי שאלה ב'

כאמור לעיל אנו סבורים כי מתן השירות כאמור לעיל בגין שנת 2014 לא יגרום לפגיעה באי תלותנו ביחס לדוחות 2015. ועל כן אנו פטורים ממתן תשובה לשאלה ב'. עם זאת, בהנחה כי ייקבע על ידכם כי נגרמת פגיעה באי תלותנו ביחס לדוחות 2014 אזי אנו סבורים כי ביצוע הערכת שווי מחדש ליום 31.12.14, על ידי מעריך שווי אחר, וצירופה לדוחות הכספיים ליום 31.12.15 (בגין מספרי ההשוואה שבהם), תרפא פגיעה זו.

את מאחר והסעיף האמור לעיל:

"מתן חוות דעת על דוח כספי של הלקוח, כאשר הדוח כולל פרטים המבוססים על חוות דעת של מי ממשדך רואי החשבון באחד או יותר מאלה: (א) הערכת השווי הכלכלי לרבות השווי ההוגן של התחייבויות או של נכסים"

אינו מופר בתנאים אלה. שהרי ביום מתן חוות דעתנו על דוח כספי (לדוגמא בפברואר 2016 בגין דוחות 31.12.15) לא היה בו כל פרט המבוסס על הערכת השווי שמשרדנו ביצע – אלא פרט המבוסס על הערכת שווי שביצע מעריך שווי אחר.

הטיפול בהפרת אי התלות בהוראות השונות

באשר לחברות שנסחרות בארה"ב קובע rule 3526 של ה-PCAOB כי יש לדון בהפרות אלו עם ועדת הביקורת (ראה נספח ג' - סעיף a(1) – b(1)).

באשר לחברות ציבוריות אחרות קובעות ההוראות הבינלאומיות (IESBA Code of Ethics) בתוקף החל מחודש אפריל 2014 כי יש לדווח לממונים על בקרת העל גם על הפרות אי תלות קלות.

מדיניות רשת PwC בעניין הפרות אלו מבוססת בעיקרה על ההוראות האמורות וכוללת מערך שלם של דיווחים והתייעצויות משרדיות. עם זאת נציין סעיף מסוים במדיניות זו אשר נוגע לענייננו:

10.1-46 It may be possible to take action to satisfactorily address the consequences of a breach. Such actions may include: ...

- Where the breach relates to a non-assurance service that affects the accounting records or an amount that is recorded in the financial statements, engaging another firm to evaluate the results of the non-assurance service or having another firm re-perform the non-assurance service to the extent necessary to enable it to take responsibility for the service.

השבת שכר טרחה בגין הערכת השווי

אף שככל שידינו מגעת לא נמצאה התייחסות להשבת שכר טרחה בהוראות האמורות לעיל, נציין כי ידוע לנו כי קיימים מקרים בהם ה-SEC דרש גם השבת שכר טרחה כדי לרפא הפרת אי תלות – ראה נספח ד' מתוך הודעה לעיתונות של ה-SEC בעניין האשמה על הפרת הוראות אי התלות ובו נאמר בין השאר:

"Without admitting or denying the findings, KPMG agreed to pay \$5,266,347 in disgorgement of fees received from the three clients plus prejudgment interest of \$1,185,002. KPMG additionally agreed to pay a penalty of \$1,775,000"

אולם לא נראה כי עניין זה רלוונטי לגבי שאלתנו שכן שם המדובר היה על פעולה שבוצעה בניגוד להוראות ה-SEC תוך כדי היות הפירמה הנ"ל מבקרת, ועל כן היה בהליך הנ"ל גם מרכיב עונשי, ואילו במקרה שלנו בו כיום בוודאי אין לנו מגבלה לתת את השירות והעניין מתואם מראש עם הרשות לניירות ערך לא יכול להיות מרכיב עונשי ועל כן לא תידרש השבת שכר הטרחה בגין הערכת השווי.

סיכום

לאור האמור לעיל, נודה לכם אם תאשרו כי אתם מסכימים לדעתנו כי אין במתן השירות האמור ביחס להשקעה בחברה ג' בדוחות 2014, כדי לפגוע באי תלותנו ביחס לדוחות 2015 של חברה א'.

לחילופין, אנא אשרו כי ביצוע חוזר של הערכת השווי על ידי מעריך שווי אחר ירפא את הפרה זו.

למען הסר ספק נציין, בהתאם לנוהל, כי אנו מתחייבים לפעול במקרה זה בהתאם לעמדת הרשות כפי שזו תבוא לידי ביטוי בתשובה שתתנו לפנייתנו. כן נציין כי אנו מודעים לכך כי הפניה ותשובת הרשות תפורסמה בנוסחן המלא באתר הרשות (ללא פרטים מזהים על החברות הרלוונטיות – באשר טרם קיבלנו הצעה רשמית לשמש כמבקר חברה א' ופרסום הפניה בנוסחה המלא עלול להביך את הצדדים הנוגעים בדבר).

בתשובה או בדבר פרטים נוספים ניתן לפנות לרו"ח יצחק פלומבו משרדנו בתל-אביב בטלפון 7954839 - 03, טלפון נייד 4454908 – 054 או בדואר אלקטרוני yitschak.palombo@il.pwc.com.

בברכה,

קסלמן וקסלמן
ראי חשבון
PwC Israel

נספח א - הוראות ה- SEC בעניין הערכות שווי

SEC REGULATION SX Rule 201 of ARTICLE 2 (Integrates SEC releases 338183 (Jan 2003) and 337919 (Nov 2000))
§ 210.201, Qualifications of accountants

c. Specification of circumstances...

(4) Non-audit services. An accountant is not independent if, at any point during the audit and professional engagement period, the accountant provides the following non-audit services to an audit client:

(iii) Appraisal or valuation services, fairness opinions, or contribution-in-kind reports. Any appraisal service, valuation service, or any service involving a fairness opinion or contribution-in-kind report for an audit client, unless it is reasonable to conclude that the results of these services will not be subject to audit procedures during an audit of the audit client's financial statements.

נספח ב' - שאלה ותשובה מתוך אתר ה SEC

<http://www.sec.gov/info/accountants/ocafaqaudio080607.htm>

Prohibited and Non-audit Services

Question 7 (issued August 06, 2007)

Q: The rules relating to five of the prohibited services [Rule 2-01(c) (4) (i.-v.)] (bookkeeping or other services related to the accounting records or financial statements of the audit client, financial information system design and implementation, appraisal or valuation services, actuarial services, and internal audit outsourcing services) have an exception for when "it is reasonable to conclude that the results of these services will not be subject to audit procedures during an audit of the audit client's financial statements." Would a successor auditor's independence be impaired, in the current period, if he provided these types of services relating to the financial statements of a prior period audited by a predecessor auditor?

A: No, as long as the services (i) relate solely to the prior period audited by the predecessor auditor and (ii) were performed before the successor auditor was engaged to audit the current audit period.

Rule 3526. Communication with Audit Committees Concerning Independence

A registered public accounting firm must:

(a) prior to accepting an initial engagement pursuant to the standards of the PCAOB -

- (1) describe, in writing, to the audit committee of the potential audit client, all relationships between the registered public accounting firm or any affiliates of the firm and the potential audit client or persons in financial reporting oversight roles at the potential audit client that, as of the date of the communication, may reasonably be thought to bear on independence;
- (2) discuss with the audit committee of the potential audit client the potential effects of the relationships described in subsection (a)(1) on the independence of the registered public accounting firm, should it be appointed the potential audit client's auditor; and
- (3) document the substance of its discussion with the audit committee of the potential audit client.

(b) at least annually with respect to each of its audit clients:

- (1) describe, in writing, to the audit committee of the audit client, all relationships between the registered public accounting firm or any affiliates of the firm and the audit client or persons in financial reporting oversight roles at the audit client that, as of the date of the communication, may reasonably be thought to bear on independence;
- (2) discuss with the audit committee of the audit client the potential effects of the relationships described in subsection (b)(1) on the independence of the registered public accounting firm;
- (3) affirm to the audit committee of the audit client, in writing, that, as of the date of the communication, the registered public accounting firm is independent in compliance with Rule 3520; and
- (4) document the substance of its discussion with the audit committee of the audit client.

[Effective pursuant to SEC Release No. 34-58415, File No. PCAOB-2008-03 (August 22, 2008); and SEC Release No. 34-72087, File No. PCAOB-2013-03 (May 2, 2014)]

נספח ד- מתוך הודעה לעיתונות של ה-SEC

<http://www.sec.gov/News/PressRelease/Detail/PressRelease/1370540667080>

SEC Charges KPMG With Violating Auditor Independence Rules

FOR IMMEDIATE RELEASE
2014-12

Washington D.C., Jan. 24, 2014 —

The Securities and Exchange Commission today charged public accounting firm KPMG with violating rules that require auditors to remain independent from the public companies they're auditing to ensure they maintain their objectivity and impartiality.

The SEC issued a separate report about the scope of the independence rules, cautioning audit firms that they're not permitted to loan their staff to audit clients in a manner that results in the staff acting as employees of those companies.

An SEC investigation found that KPMG broke auditor independence rules by providing prohibited non-audit services such as bookkeeping and expert services to affiliates of companies whose books they were auditing. Some KPMG personnel also owned stock in companies or affiliates of companies that were KPMG audit clients, further violating auditor independence rules.

KPMG agreed to pay \$8.2 million to settle the SEC's charges.

"Auditors are vital to the integrity of financial reporting, and the mere appearance that they may be conflicted in exercising independent judgment can undermine public confidence in our markets," said John T. Dugan, associate director for enforcement in the SEC's Boston Regional Office. "KPMG compromised its role as an independent audit firm by providing prohibited non-audit services to companies that it was supposed to be auditing without any potential conflicts."

According to the SEC's order instituting settled administrative proceedings, KPMG repeatedly represented in audit reports that it was "independent" despite providing services to three audit clients that impaired KPMG's independence. The violations occurred at various times from 2007 to 2011.

According to the SEC's order, KPMG provided various non-audit services – including restructuring, corporate finance, and expert services – to an affiliate of one company that was an audit client. KPMG provided such prohibited non-audit services as bookkeeping and payroll to affiliates of another audit client. In a separate instance, KPMG hired an individual who had recently retired from a senior position at an affiliate of an audit client. KPMG then loaned him back to that affiliate to do the same work he had done as an employee of that affiliate, which resulted in the professional acting as a manager, employee, and advocate for the audit client. These services were prohibited by Rule 2-01 of Regulation S-X of the Securities Exchange Act of 1934.

The SEC's order finds that KPMG's actions violated Rule 2-02(b) of Regulation S-X and Rule 10A-2 of the Exchange Act, and caused violations of Section 13(a) of the Exchange Act and Rule 13a-1. The order further finds that KPMG engaged in improper professional conduct as defined by Section 4C of the Exchange Act and Rule 102(e) of the Commission's Rules of Practice. Without admitting or denying the findings, KPMG agreed to pay \$5,266,347 in disgorgement of fees received from the three clients plus prejudgment interest of \$1,185,002. KPMG additionally agreed to pay a penalty of \$1,775,000 and implement internal changes to educate firm personnel and monitor the firm's compliance with auditor independence requirements for non-audit services. KPMG will engage an independent consultant to evaluate such changes.

The SEC's investigation separately considered whether KPMG's independence was impaired by the firm's practice of loaning non-manager tax professionals to assist audit clients on-site with tax compliance work performed under the direction and supervision of the clients' management. While the SEC did not bring an enforcement action against KPMG on this basis, it has issued a report of investigation noting that by their very nature, so-called "loaned staff arrangements" between auditors and audit clients appear inconsistent with Rule 2-01 of Regulation S-X, which prohibits auditors from acting as employees of their audit clients.

The report also emphasized:

- An auditor may not provide otherwise permissible non-audit services (such as permissible tax services) to an audit client in a manner that is inconsistent with other provisions of the independence rules.
- An arrangement that results in an auditor acting as an employee of the audit client implicates Rule 2-01 regardless of whether the accountant also acts as an officer or director, or performs any decision-making, supervisory, or ongoing monitoring functions, for the audit client.
- Audit firms and audit committees must carefully consider whether any proposed service may cause the auditors to resemble employees of the audit client in function or appearance even on a temporary basis.

The SEC's Office of the Chief Accountant has a Professional Practice Group that is devoted to addressing questions about auditor independence among other matters. Auditors and audit committees are encouraged to consult the SEC staff with questions about the application of the auditor independence rules, including the permissibility of a contemplated service.

"The accounting profession must carefully consider whether engagements are consistent with the requirements to be independent of audit clients," said Paul A. Beswick, the SEC's chief accountant. "Resolving questions about permissibility of non-audit services is always best done before commencing the services."

The SEC's investigation was conducted by Britt K. Collins, Dawn A. Edick, Michael Foster, Heidi M. Mitza, and Kathleen Shields. The SEC appreciates the assistance of the Public Company Accounting Oversight Board.